

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 134/12
Λουξεμβούργο, 18 Οκτωβρίου 2012

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-302/11 έως 305/11
Rosanna Valenza κ.λπ. κατά Autorità Garante della Concorrenza e del
Mercato

Το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται σε «τακτοποίηση» της σχέσεως εργασίας των εργαζομένων στο δημόσιο τομέα με σύμβαση ορισμένου χρόνου, η οποία δεν συνυπολογίζει την αποκτηθείσα προϋπηρεσία

Η ορισμένη διάρκεια της συμβάσεως δεν συνιστά «αντικειμενικό λόγο» δυνάμενο να δικαιολογήσει τον αποκλεισμό αυτό

Διάφορες εργαζόμενες, μεταξύ των οποίων η R. Valenza, οι οποίες απασχολούνταν στην Ιταλική Αρχή Ανταγωνισμού (Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato: «AGCM») στο πλαίσιο διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, συνήψαν, με την εν λόγω αρχή, συμβάσεις αορίστου χρόνου και τοποθετήθηκαν σε οργανικές θέσεις.

Η διαδικασία αυτή, η οποία αποκαλείται «τακτοποίηση» των εργαζομένων στο δημόσιο τομέα και προβλέπεται από ειδική ιταλική νομοθεσία, παρέχει στον εργαζόμενο – ο οποίος πληροί ορισμένες προϋποθέσεις όσον αφορά τη διάρκεια της σχέσεως εργασίας του και τη διαδικασία επιλογής που ακολουθήθηκε κατά την πρόσληψή του – το καθεστώς του δημοσίου υπαλλήλου. Οι αρχικές του αποδοχές καθορίζονται χωρίς αναγνώριση της προϋπηρεσίας που έχει αποκτηθεί στην υπηρεσία στο πλαίσιο συμβάσεων ορισμένου χρόνου.

Η AGCM αρνήθηκε επομένως στις εν λόγω εργαζόμενες να αναγνωρίσει τους χρόνους υπηρεσίας που είχαν συμπληρώσει προηγουμένως στην ίδια δημόσια αρχή στο πλαίσιο συμβάσεων ορισμένου χρόνου. Συνεπεία τούτου, οι εργαζόμενες αμφισβήτησαν την άρνηση αυτή.

Το Ιταλικό Συμβούλιο της Επικρατείας ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει κατά πόσον η ευρωπαϊκή «συμφωνία-πλαίσιο» για την εργασία ορισμένου χρόνου ¹ αντιτίθεται στην ιταλική αυτή ρύθμιση.

Στην απόφαση που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο υπενθυμίζει καταρχάς ότι η **αρχή της μη διακρίσεως**, την οποία κατοχυρώνει η συμφωνία-πλαίσιο, προβλέπει ότι οι εργαζόμενοι ορισμένου χρόνου δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται δυσμενώς σε σχέση με τους αντίστοιχους εργαζόμενους αορίστου χρόνου μόνον επειδή έχουν σύμβαση ή σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. Το γεγονός ότι κάποιος απέκτησε την ιδιότητα του εργαζόμενου ορισμένου χρόνου δεν του στερεί τη δυνατότητα να επικαλεσθεί την αρχή αυτή, η οποία επομένως εφαρμόζεται στην προκειμένη περίπτωση.

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο συγκρίνει την κατάσταση των εργαζομένων ορισμένου χρόνου με εκείνη των εργαζομένων αορίστου χρόνου. Επισημαίνει, συναφώς, ότι – σύμφωνα με τις ίδιες τις επεξηγήσεις που παρέσχε η Ιταλική Κυβέρνηση – ο λόγος υπάρξεως της εθνικής ρυθμίσεως είναι ακριβώς η αξιοποίηση της πείρας που αποκτήθηκε στον εργοδότη.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι **εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ελέγξει κατά πόσον οι εργαζόμενες, κατά τον χρόνο που ασκούσαν τα καθήκοντά τους στο πλαίσιο συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου, τελούσαν σε συγκρίσιμη κατάσταση με τους τακτικούς δημοσίους υπαλλήλους που απασχολούνταν με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου.**

¹ Συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου, που συνήφθη στις 18 Μαρτίου 1999, και περιλαμβάνεται στο παράρτημα της οδηγίας 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, σχετικά με τη συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου που συνήφθη από τη CES, την UNICE και το CEEP (ΕΕ L 175, σ. 43).

Συγκεκριμένα, η φύση των καθηκόντων που ασκούσαν οι εν λόγω εργαζόμενες στο πλαίσιο συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου και η πείρα που απέκτησαν σχετικώς συνιστούν κριτήρια με βάση τα οποία καθίσταται δυνατό να εξακριβωθεί κατά πόσον τελούν σε συγκρίσιμη κατάσταση με τους τακτικούς δημόσιους υπάλληλους.

Σε κάθε περίπτωση, το γεγονός ότι - σε αντιδιαστολή προς τους τακτικούς δημόσιους υπάλληλους - οι εν λόγω εργαζόμενες δεν επέτυχαν σε δημόσιο διαγωνισμό που παρέχει πρόσβαση στη δημόσια διοίκηση, δεν συνεπάγεται ότι αυτές τελούν σε διαφορετική κατάσταση, δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις που θέτει ο εθνικός νομοθέτης σκοπούν ακριβώς στο να καταστεί δυνατή η τακτοποίηση μόνον εκείνων των εργαζομένων ορισμένου χρόνου των οποίων η κατάσταση μπορεί να εξομοιωθεί προς εκείνη των τακτικών δημοσίων υπαλλήλων.

Στην περίπτωση που τα καθήκοντα που ασκούσαν στην AGCM στο πλαίσιο συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου αντιστοιχούσαν προς εκείνα που ασκεί τακτικός δημόσιος υπάλληλος που υπηρετεί στη σχετική βαθμίδα, θα έπρεπε να εξετασθεί κατά πόσο **συντρέχει αντικειμενικός λόγος που να δικαιολογεί την πλήρη παράλειψη προσμετρήσεως** του χρόνου προϋπηρεσίας που συμπληρώθηκε στο πλαίσιο συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου.

Επομένως, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι **μπορεί να συντρέχει αντικειμενικός λόγος που να δικαιολογεί διαφορετική μεταχείριση σε ειδικό πλαίσιο και εφόσον υφίστανται ακριβή και συγκεκριμένα στοιχεία που οφείλονται στην ιδιαίτερη φύση των καθηκόντων**. Η διαφορετική μεταχείριση πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια, τα οποία να επιτρέπουν τη διαπίστωση ότι αυτή ανταποκρίνεται σε μια πραγματική ανάγκη και ότι είναι κατάλληλη και αναγκαία προς επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. Σε κάθε περίπτωση, **το γεγονός και μόνον ότι η προϋπηρεσία του εργαζομένου ορισμένου χρόνου συμπληρώθηκε βάσει συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου δεν συνιστά τέτοιο αντικειμενικό λόγο**. Πράγματι, εάν γινόταν δεκτό ότι ο προσωρινός χαρακτήρας της σχέσεως εργασίας αρκεί, αυτός και μόνον, για τη δικαιολόγηση διαφορετικής μεταχειρίσεως μεταξύ των εργαζομένων ορισμένου χρόνου και των εργαζομένων αορίστου χρόνου, οι σκοποί του δικαίου της Ένωσης θα καθίσταντο κενοί περιεχομένου και θα διαιωνιζόταν μια δυσμενής για τους εργαζομένους ορισμένου χρόνου κατάσταση.

Το Δικαστήριο αναγνωρίζει ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν διακριτική ευχέρεια ως προς την οργάνωση της εσωτερικής τους δημόσιας διοίκησης και των προϋποθέσεων για την πρόσβαση σε θέσεις δημοσίων υπαλλήλων. Εντούτοις, η εφαρμογή των οριζόμενων από τα κράτη μέλη κριτηρίων πρέπει να γίνεται με διαφάνεια και να μπορεί να υπόκειται σε έλεγχο προκειμένου να αποτρέπεται κάθε δυσμενής μεταχείριση των εργαζομένων ορισμένου χρόνου λόγω και μόνον της διάρκειας της συμβάσεως εργασίας τους, βάσει της οποίας αποδεικνύεται η προϋπηρεσία και η επαγγελματική τους πείρα. Επομένως, ορισμένες διαφορές αναφορικά με την πρόσληψη των εργαζομένων ορισμένου χρόνου στο πλαίσιο διαδικασιών «τακτοποιήσεως» σε σχέση με τους τακτικούς δημόσιους υπάλληλους που προσλαμβάνονται κατόπιν δημοσίου διαγωνισμού, με τα απαιτούμενα προσόντα και με τη φύση των καθηκόντων που τους ανατίθενται μπορούν, καταρχήν, να δικαιολογηθούν διαφορετική μεταχείριση όσον αφορά τους όρους απασχολήσεώς τους. Συνεπώς, ενδέχεται να είναι δικαιολογημένη τυχόν διαφορετική μεταχείριση, η οποία λαμβάνει υπόψη αντικειμενικές απαιτήσεις που αφορούν τις θέσεις, για τις οποίες έχει προκηρυχθεί η διαδικασία προσλήψεως, και δεν συναρτώνται με την ορισμένη διάρκεια της σχέσεως εργασίας.

Ο σκοπός - τον οποίο προβάλλει η Ιταλική Κυβέρνηση - περί αποτροπής αντίστροφων δυσμενών διακρίσεων εις βάρος των τακτικών δημοσίων υπαλλήλων που προσελήφθησαν μέσω δημοσίου διαγωνισμού, θα μπορούσε να αποτελέσει «αντικειμενικό λόγο». Αντιθέτως, το Δικαστήριο φρονεί ότι η **ιταλική ρύθμιση είναι δυσανάλογη καθότι αποκλείει παντελώς την προσμέτρηση κάθε περιόδου προϋπηρεσίας που συμπληρώθηκε στο πλαίσιο συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου** με σκοπό να προσδιορισθεί η αρχαιότητα κατά την πρόσληψη και, ως εκ τούτου, η μισθολογική κλίμακα. Πράγματι, ένας τέτοιος πλήρης και απόλυτος αποκλεισμός βασίζεται στην εσφαλμένη αντίληψη, κατά την οποία η αόριστη διάρκεια της σχέσεως εργασίας ορισμένων δημοσίων λειτουργών δικαιολογεί, αυτή και μόνον, διαφορετική μεταχείριση σε σχέση με τους δημόσιους λειτουργούς που απασχολούνται για ορισμένο χρόνο, καθιστώντας επομένως άνευ περιεχομένου τους σκοπούς της οδηγίας και της συμφωνίας-πλαίσιου.

Στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να ελέγξει κατά πόσον συντρέχουν «αντικειμενικοί λόγοι» που να δικαιολογούν αυτή τη διαφορετική μεταχείριση.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" 📠 (+32) 2 2964106